

Ruh ve ceset ilişkisi nasıldır? Ruh ile ceset irtibatlı mıdır?

"...Ne göklerde ve ne de yerde zerre kadar birşey Ondan uzak kalmaz; bundan küçük veya büyük ne varsa hepsi apaçık bir kitapta yazılmıştır." (Sebe', 34/3)

ayetin serlevha yapıldığı Otuzuncu Söz'ün zerre bahsinde zerrelere muhteşem bir ilim ve irade tahtında işleyen memurlar olduğu izah ve isbat ediliyor.

Yani kanunlar tahtında hareket ediyor. **Ruh** da bir kanunlar mecmuasıdır. **Ruh** bedende hüküm süren kanunlar ki, buna hayat programı da denilebilir. Dolayısıyla Allah'ın emri olan (yani kanunlar manzumesi ve hayat programı olan) **ruh**, bedende olup bitenlerin mümessilidir.

Yetmiş trilyon farklı hücreyi bir tek vücut yapan, ve bu hücreleri birbiriyle yardımlaşma ve dayanışma içinde tutan hayat programı ruhtur. Bazı hastalık ve musibetlere bazen biz sebebiyet versek de her türlü hastalık ve musibetin de Allah'tan olduğu Kur'anî hakikatlardır. Yani hastalık da ilahî programın bir parçasıdır.

Yani hastalık ruh programının zafiyetinden kaynaklanmıyor. Bilakis ilahî programın bir parçasıdır. Nitekim hastalıkların yaratılış gayesine hizmet açısından ne kadar değerli olduğu Hastalar risalesinde oldukça kuvvetli bir şekilde anlatılıyor.

- **Ruh ile ceset irtibatlı mıdır?**

İnsan mahiyetinin aslı ve esası ruhtur. Ruh, bütün hasse ve duyguların efendisi ve yaşam kaynağıdır. **Ceset ise ruh ile kaim olup, ruha tabidir. Ruhsuz ceset olamaz; ama cesetsiz ruh olabilir.**

Kabir aleminde de haşre kadar, yani cesetlerin tekrar iade edilme anına kadar "**ruh esaslı**" bir hayat vardır.

Ruh basittir, bölünmez, parçalanmaz, eskimez, pörsümez, ölmez, dağılmaz, yaşlanmaz, ceset ise sayılan vasıfların tam aksidir.

Hayat ve Şuur (akıl); ruhun bir hassesi ve vasfıdır. Ceset olmasa da ruhun hayat ve şuuru devam eder. Yani insan ruhu hem görür, hem işitir, hem konuşur, hem düşünür, hem hisseder, hem hatırlar, hem lezzet ve elemi hisseder. Hatta insan

bedeni öldükten sonra ruha münasip, ruh ayarında, bir latif kılıf giydirilir, ruh bütünü ile çıplak kalmaz. Bu latif kılıf ise cesedin timsalindedir, yani her insanın sima kimliği bu misali bedene akseder.

Esası itibari ile ruh cesede değil, ceset ruha muhtaçtır. Cesedin bütün cüzleri ruh ile kaim olup, onun tedbir ve terbiyesindedir. Ruh cesedin her yerinde hazır ve nazır olmakla beraber, zatı itibari ile cesedin herhangi bir yerinde ve bölgesine de mahkum değildir. Ruh için **cesedin şurasında** demek doğru olmaz. Nasıl güneş ışık ve harareti ile her şeyin içinde iken, zatı noktasından her şeyden çok uzak ise ruh da tedbir ve terbiye noktasında bedeninin her yerinde iken, zat noktasından hiçbir yerde değildir. **Ruh ile ceset, et ile tırnak gibi bir biri ile irtibatlıdır.**

* * *

Konu ile ilgili Şadi EREN hocamızın yazısını aşağıya alıyoruz:

Ruh-Beden İlişkisi:

İnsan, ruh ve bedenden meydana gelmiştir. Bedenimiz şehadet âleminden, ruhumuz gayb âlemindedir. Mevlâna, ruhun cesede gelmesini şöyle anlatır:

“Arşta oturup duruyordum. Anamın şehveti ‘inin’ emriyle beni buraya attı.”
(1)

“İnin” ifadesinde, Hz. Âdem’in ve neslinin dünyaya gönderilmesini anlatan **“Hepiniz cennetten inin, dedik.”** (Bakara, 2/38) ayetine işaret vardır.

İnsan, sadece et ve kemikten meydana gelmiş maddî bir cisim değildir. Ondaki korku, sevgi, merak, hayal, tefekkür gibi duygular, maddeyle izah edilemeyecek şeylerdir. Maddeci felsefe mensupları, insanı sadece maddî bir varlık olarak ele alırlar. Halbuki, insanın gerçek boyutu, mânâ yönüdür. Mevlâna, bunu şöyle ifade eder:

“Biz, saman gibi olan bu tabiat âlemiyle örtülmüş mânâ deryasıyız. Cismimiz bizim ruhumuza perde ve nikap olmuştur.”(2)

Yani, üzeri saman dolu bir denize bakan, ilk bakışta sadece samanı görür. Halbuki, o saman altında muazzam bir deniz gizlidir. Saman perdesi aralandığında deniz ortaya çıkacaktır. Onun gibi, maddî bedenimiz, bir mânâ denizi olan ruhumuzun üstünü örten saman gibidir.

Mevlâna'nın şu ifadeleri, ruh sultanının el organıyla yaptıklarından bir kısmını anlatır:

"Gönül isteyince el, parmaklarıyla hesap yapar. Yahut o parmaklarla kitap yazar. El, gizli bir elin hükmünde kalmış. O gizli el, cismanî olan eli dışarıya nasbetmiştir."

*"Yine gönül isterse o el, düşmana karşı yılan gibi öldürücü olur.
Yine gönül isterse o el, bir dosta karşı yardımda bulunur.
Yine gönül isterse o el, yemekte kaşıklık eder.
Yine gönül isterse, düşman beyninde on batmanlık bir topuz olur."*

"Acaba gönül, bu beş hisse ve onların makamlarına ne söyler? Aralarında ne acaib bir visal, ne garib ve gizli bir sebep ve irtibat vardır?"

"Galiba gönül mühr-ü Süleymanı bulmuş ki, bu beş hissini yularını istediği tarafa çeviriyor. Zahirdeki beş his onun kolayca mutî, bâtındaki beş his de, onun memurudur." (3)

Mevlâna, bir başka açıdan şu benzetmeyi yapar: "Bedenler, ağızları kapalı destilere benzerler Her destide ne var, sen ona bak! O beden destisi ab-ı hayatla doludur. Bu beden destisi zehirle." (4)

"Her kap içindekini sızdırır." derler. İnsanın ruhunda gizledikleri, söz ve davranışlarına yansır. **"Ağzınızı her açışta başkaları oradan içinizi seyrediyor."** denilir. Bu ifade, söylenen sözün, sahibini ele verdiğini anlatır. Mevlâna, bu manalara şöyle dikkat çeker:

"Dil, gönüle perdedir. Perde deprendi mi sırlara erilir. Çayırılıktan, çimenlikten gelen yel, külhandan (sıcak yerden) esip gelen yelden farklıdır. Korkakların narasıyla, babayiğit erlerin narası, tilkiyle arslanın sesi gibi farkedilir."

"Yahut dil, tencerenin kapağına benzer. Oynadı, açıldı mı içinde ne yemek var anlarsın." (5)

"İnsan dilinin altında gizlidir. Bu dil, ruh kapısının perdesidir. Bir rüzgar perdeyi kaldırıncaya, evin içerisi bize görünür." (6)

İlim ve marifetle dolu bir ruh, derunundaki engin mânâları ancak dil vasıtasıyla anlatabilir. O zaman **“dil denilen et parçasından nehirler gibi hikmet selleri akar.”** (7)

İşte, bu el ve dil örneklerinde görüldüğü gibi, beden ruhun âleti durumundadır. Durum böyle iken, insanı sadece maddeden ibaret zannetmek, manevî körlükten başka bir şey değildir.

Kaynaklar:

1. *Mevlana, VI, 221 (İzbudak).*
2. *Mevlana, XII, 210.*
3. *Mevlana, V, 1651-1652.*
4. *Mevlana, VI, 54 (İzbudak)*
5. *Mevlana, VI- 390.*
6. *Mevlana, VI, 258.*
7. *Mevlana, VIII, 759.*